

Minister van Leefmilieu, Bruno Tobback

Opvolging adviezen FRDO 2004

1. Advies over een ontwerp van KB betreffende de benamingen en de kenmerken van biobrandstoffen voor motorvoertuigen en voor niet voor de weg bestemde mobiele machines.

Adviesvraag

Het ontwerp van KB is een omzetting van de richtlijn 2003/30/EG die geen echte omzettingstermijn bevat maar wel de vermelding dat de nationale bepalingen dusdanig in werking moeten treden zodat uiterlijk 31 december 2004 aan de richtlijn voldaan wordt.

Advies + opvolging

1. De FRDO stelt vragen bij de beperking inzake type brandstof en transportmodi en inzake de verschillen in definities tussen ontwerp van KB en richtlijn.

In de definitieve versie van het ontwerp werd het type brandstof uitgebreid van biobrandstoffen tot biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen. Wat de transportmodi betreft laat het ontwerp van KB het gebruik van biobrandstoffen toe voor alle vormen van transport. Met dit ontwerp van KB wil men streven naar een beschikbaarheid op de Belgische markt van een minimaal aandeel van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen. De streefcijfers die hieromtrent bepaald worden, worden inderdaad enkel bepaald ten opzichte van twee typen transportbrandstoffen, namelijk diesel en benzine. Dit zijn echter de typen die het grootste aandeel hebben van de transportbrandstoffenmarkt in België. Verder werd ook gevolg gegeven aan de adviezen van de FRDO in paragrafen 12, 13, 24 en 25.

2. De FRDO wijst op de mogelijkheid om een afwijkend streefcijfer toe te passen en te verwijzen naar de productie van biomassa ten behoeve van andere vormen van energieverbruik dan vervoer, wijst op de noodzaak van een ontwerp van KB met fiscale maatregelen, vraagt in welke mate het ontwerp van KB rekening houdt met de milieubalans en gaat in op de problematiek van stabiliteit en opslag van brandstof met een fractie biobrandstof.

Omwille van de beleidsmatige doelstelling om de Belgische achterstand in de beschikbaarheid van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen voor verkeersdoeleinden, zo snel mogelijk weg te werken werden, in overleg met de bevoegde gewestelijke autoriteiten, in de definitieve versie van het ontwerp de streefcijfers van de richtlijn hernomen. Dit ontwerp van KB dat het op de markt brengen van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen reguleert en streefcijfers voorziet, zal gebruikt worden bij het opstellen van het KB met begeleidende fiscale maatregelen ter facilitatie van het op de markt brengen van biobrandstoffen. Milieuoverwegingen zijn in de toelichting van het ontwerp van richtlijn door de Commissie behandeld en de opstellers van het ontwerp van KB delen de opvatting daarin verwoordt dat er sprake is van een positieve energiebalans en dat men bij de vergelijking steeds rekening moet houden met

het algehele effect van productie, raffinage en gebruik van fossiele brandstoffen. De problematiek van stabiliteit en opslag van brandstof is inderdaad bestaande maar met name voor strategische brandstofvoorraden en niet alleen typisch voor België.

3. De FRDO wijst op de werkbaarheid van het ontwerp van KB in afwezigheid van CEN-normen en acht het noodzakelijk om werk te maken van een communicatie met het publiek en van de nodige controlemechanismen zoals voorzien in de Europese richtlijn.

In de definitieve versie van het ontwerp van KB werd bepaald dat de Ministers van Energie en van Leefmilieu tijdelijke uitzonderingen kunnen toestaan op de verplichting dat biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen moeten voldoen aan CEN-normen. De commentaar van het FRDO aangaande communicatie met het publiek en van de nodige controlemechanismen voor biobrandstoffen zonder CEN-normen zullen inderdaad meegenomen moeten worden door de Ministers van Leefmilieu en Energie wanneer ze dergelijke uitzonderingen toestaan.

2. Advies over een Federaal programma ter vermindering van de gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Adviesvraag

Volgens artikel 8bis van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen, moest tegen 31 december 2004 een reductieprogramma in werking treden. Het eerste federaal reductieprogramma werd op 10 december 2004 door de Ministerraad goedgekeurd.

Gezien de tijdsdruk werd een versie van het ontwerpprogramma aan de FRDO voorgelegd, waarin een aantal vormfouten zat, die nadien werden bijgeschaafd. Er bestaat eensgezindheid over het feit dat ook het goedgekeurde programma nog veel bijsturing behoeft. Voor een tweejaarlijkse actualisatie worden in 2005 specifieke werkgroepen per marktsegment opgericht en een stuurgroep die de reductiepolitiek van dit programma zal coördineren.

Advies + opvolging

1. De FRDO wenst dat het reductieprogramma ter kennis wordt gebracht van de Europese Commissie.

Het reductieprogramma zal ten informatieve titel worden overgemaakt aan de Commissie op het moment van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

2. De FRDO vraagt een splitsing van de erkenningen volgens gebruikscategorieën

Punt B.II.A.3. van het reductieprogramma voorziet in een opsplitsing van de erkenningen voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik tussen professionelen en particulieren. Binnen het professioneel gebruik zal tevens een onderscheid gemaakt worden tussen gebruik binnen de landbouw en daarbuiten.

3. De FRDO vraagt een uitklaring van de indicator voor gewasbeschermingsmiddelen.

Een werkgroep besprak deze problematiek uitgebreid tijdens de voorbereidende werkzaamheden. Uiteindelijk werd op niveau van de Ministerraad de priBEL weerhouden als indicator ter evaluatie van de evoluties in de vermindering van risico's van gewasbeschermingsmiddelen. Tegelijk werd de mogelijkheid voorzien om verdergaande werkzaamheden op te starten teneinde de meest toepasselijke (set van) indicatoren te identificeren.

4. De FRDO vraagt rekening te houden met de inspanningen die reeds gebeurd zijn in het domein van de gewasbeschermingsmiddelen tussen 1991 en 2001.

Punt B.II.D.5. van het reductieprogramma voorziet dat bij de actualisatie tegen 2007, de doelstellingen opnieuw worden geformuleerd en bijgestuurd na de conclusie van de gespecialiseerde werkgroepen. Deze bijsturing kan onder meer gebeuren wanneer men bv. duidelijker zicht krijgt op de resultaten van de inspanningen tussen 1991 en 2001.

5. De FRDO stelt dat de financiering er niet toe mag leiden dat de kosten disproportioneel door de landbouwsector worden gedragen. Tevens vraagt de FRDO een herziening van het KB van 14 januari 2004 tot vaststelling van de retributies en bijdragen verschuldigd aan het begrotingsfonds voor de grondstoffen en de producten, in plaats van een nieuw KB inzake financiering van het reductieprogramma.

De Ministerraad kwam, volledig in overeenstemming met dit advies, op 10 december 2004 het volgende overeen:

"Vanaf 2006 zal een maximumbedrag van 500.000 euro verzekerd worden. Daartoe kan gebruik gemaakt worden van middelen afkomstig van federale middelen voor wetenschappelijk onderzoek en van de heffingen voorzien door het KB van 14 januari 2004, overeenkomstig de bepalingen van art. 20bis van de wet op de productnormen. Een bedrag, op basis van de concrete behoeften, zal, met een verdeelsleutel, na overleg met de sectoren tegen juli 2005 worden vastgelegd door de Ministerraad."

Overleg met de sector werd hierover in januari opgestart door de administratie.

6. De FRDO steunt de maatregelen tot sensibilisatie en informatie, maar pleit bijkomend voor een centrale rapportering van de gegevens uit het verplicht register voor gewasbeschermingsmiddelen. Vertrouwelijkheid van commerciële gegevens mag daarbij volgens de FRDO geen obstakel zijn.

Voor gewasbeschermingsmiddelen gaat dit over een massa gegevens, waarvan de verwerking op dit moment niet kan verzekerd worden door de administratie. Voor biociden bestaat geen verplicht systeem van registratie en traceerbaarheid. Wel zijn de land- en tuinbouwproducenten verplicht in het register het gebruik van biociden bij te houden. De voorgestelde maatregel zal in de toekomst voor de biociden onderzocht worden, maar wordt niet als dusdanig door het eerste reductieprogramma voorzien.

7. De FRDO vraagt dat bij de herziening van het KB van 19 augustus 1998 wat betreft de samenstelling van de Raad van het fonds rekening zal worden gehouden met een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende maatschappelijke belangen.

Over de nieuwe samenstelling van de Raad werd eind 2004 reeds beslist, bij KB van 18 oktober 2004 betreffende de organisatie, de samenstelling en de werkwijze van de Raad van het Begrotingsfonds voor de grondstoffen en de producten.

3. Advies over een ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruik van biociden.

Adviesvraag

Dit KB heeft tot doel een vereenvoudiging door te voeren van de procedureregeling voor de toelating tot het op de markt brengen van biociden, een aanpassing van de voorschriften inzake bewaring van de biociden van klasse A en het aanpassen van de regeling voor parallelinvoer aan de recente arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Advies + opvolging

1. De FRDO vraagt aandacht voor het substitutiebeginsel en begeleidende maatregelen in geval van delocalisatie ten gevolge van de voorgestelde overgangsmaatregelen.

Het substitutiebeginsel komt in de voorgestelde tekst niet aan bod. Dit beginsel komt voor in de biociderichtlijn en in het bestaande KB van 22 mei 2003 en er wordt niets aan gewijzigd.

De vereenvoudiging van de toelatingsprocedure in de overgangsfase naar de toepassing van de biociderichtlijn op alle toelatingsaanvragen heeft juist tot doel zoveel mogelijk de Belgische invoerders en producenten nu al op gelijke voet te plaatsen met deze in andere lidstaten van de EU waar ook nu al toelatingsverplichtingen gelden. Dit zou de trend naar delocalisatie eerder moeten tegengaan.

2. De FRDO stelt voor de tekst van het voorgestelde art. 65 verregaand te wijzigen. Dit artikel voorziet dat de verkoper, gebruiker en speciaal erkende gebruiker de biociden van klasse A moeten bewaren in een speciaal daartoe bestemd gesloten lokaal dat enkel toegankelijk is in het bijzijn van de erkende persoon.

Dit voorstel van de Raad voor een alternatieve tekst kan niet zonder meer overgenomen worden omwille van volgende redenen:

- in de voorgestelde alternatieve tekst is niet duidelijk wat met de eerste en tweede alinea wordt bedoeld;
- het afschaffen van de verplichting om giftige begassingsmiddelen te bewaren buiten gebouwen waar mensen of dieren verblijven is niet gemotiveerd en gaat te ver;
- het afschaffen van het verbod om biociden van klasse A samen te bewaren met geneesmiddelen, eetwaren en diervoer is niet gemotiveerd en gaat te ver;
- het verlenen van toegang aan de “helper van de erkende gebruiker van biociden”, zonder dat de erkende gebruiker aanwezig is, is niet verzoenbaar met diens rol die erin bestaat de erkende gebruiker in diens

aanwezigheid te helpen bij het gebruik van de gevaarlijke producten van klasse A en niet hem te vervangen. De vereiste dat die helper aan enige voorwaarde van opleiding moet voldoen zal pas vanaf 2007 in voege treden;

- de voorziene afwijking mengt de verplichting om biociden van klasse A achter slot te bewaren, alleen toegankelijk voor de erkende persoon, met gewestelijke bepalingen inzake opslag van gevaarlijke producten, wat bij het toezicht tot interpretatieproblemen kan leiden.

De huidige regeling voor het bewaren van biociden van klasse A heeft tot doel die veelal giftige producten buiten bereik van onbevoegden te houden en de verantwoordelijkheid van de erkende personen te waarborgen. Tot op heden is er geen tegenspraak vastgesteld met de gewestelijke regeling inzake opslag, die eerder een finaliteit van milieubescherming heeft. Er is evenwel geen probleem om de voorgestelde regeling uit te breiden naar de erkende gebruikers. Het voorafgaande advies van de controleur ter plaatse biedt voldoende waarborgen voor een soepele regeling.

3. De FRDO heeft bemerkingen bij de bewoording “formule”. Om alle onduidelijkheden te vermijden stelt de FRDO voor om het woord "formule" te vervangen door "formulatie". Formule kan in een striktere zin worden geïnterpreteerd als zijnde de formule van het actief bestanddeel, terwijl formulatie duidelijker is en gaat over de samenstelling van het preparaat of de naam van de stof (indien het niet om een preparaat gaat). Als wordt gesproken over de samenstelling van een preparaat is het duidelijk dat dit niet alleen slaat op het actieve bestanddeel maar ook op de additieven, die ook een belangrijke impact kunnen hebben op de eigenschappen van het product. Ondertussen heeft de Europese Commissie, in het raam van de notificatieprocedure gewezen op het arrest in de zaak C-112-02 dat de discussie over het woord “formule” in een ander daglicht plaatst.

Er zal geen rekening worden gehouden met dit advies. Het is immers zeer de vraag of de vervanging van “formule” door “formulatie” tot een verduidelijking zal leiden. Als “formule” verschillende betekenissen kan hebben is dit evengoed het geval voor “formulatie”. “Formule” kan zowel de “structuur” van een chemische stof betekenen als de “formule” voor de samenstelling van een product. Formulatie of “Formulering” en het Franse “formulation” hebben als eerste betekenis: het opstellen van een formule, het precies uiteenzetten, de activiteit van het samenstellen volgens een formule. Uit de context van de tekst in het gewijzigde artikel 71 zou moeten blijken dat “formule” hier zeker niet de structuurformule van de werkzame stof betekent: “niet identiek met het referentiemiddel... maar dezelfde oorsprong hebben... in de zin dat het volgens dezelfde formule is vervaardigd met de zelfde werkzame stof door dezelfde onderneming...”

4. De FRDO stelt voor om de tekst van § 1, tweede lid van art. 78 van het KB van 22 mei 2003 te wijzigen omdat de tekst van het artikel “niet duidelijk is over de toe te passen procedure wanneer het gaat over een gekend biocide, een nieuw biocide, een hernieuwing of een verlenging”.

Deze voorstellen tot verduidelijking zullen overgenomen worden en in een vorm worden gegoten die beantwoordt aan de regels van de legistiek. Er moet echter worden vermeden dat het voorstel tot verduidelijking onbedoeld een inhoudelijke wijziging met zich brengt,

vandaar dat teruggedaan wordt tot het in het ontwerp voorgestelde principe: de mogelijkheid van verlenen van een toelating na de vaststelling van administratieve ontvankelijkheid voor aanvragen die uitsluitend de toepassing beogen die voor dat biocide reeds eerder zijn toegelaten, hetzij in België, hetzij in een andere EU-land.

5. De FRDO stelt een uitbreiding voor van de vereenvoudigde procedure naar de aanvragen voorzien onder §2 en §3 van art. 78. Dit zijn aanvragen die zijn ingediend voor het in voege treden van het KB van 22 mei 2003 krachtens de KB's van 5 juni 1975 resp. 28 februari 1994 en die verder onder de overgangsmaatregelen van het nieuw KB konden behandeld worden mits de aanvrager daarvoor tijdig (d.w.z. voor 1 oktober 2003) beroep deed op die mogelijkheid en de vereiste bijkomende retributie stortte.

Deze uitbreiding kan geen probleem vormen mits het aanvragen betreft die onder die procedure beantwoorden aan de voorwaarden van de §§2 en 3.

6. De FRDO wenst een definitie van “materiaal behandeld met een biocide”.

Daar de FRDO zelf geen voorstellen doet en dit onderwerp in de toekomst nader zal bekeken worden op Belgisch en Europees vlak, is dit een onderwerp voor toekomstige (specifieke) regelingen.

7. De FRDO wenst te verduidelijken dat bij de gegevens van het stortingsbulletin dient verwezen te worden naar het KB van 14 januari 2004 om verwarring te vermijden.

Aan deze opmerking zal worden tegemoetgekomen door een kleine toevoeging in het modelformulier.

8. Een ander punt uit het advies van de FRDO betrof de vraag om ook voor de schoonmaakbedrijven de verplichtingen die gelden voor de erkende gebruikers die biociden van klasse A bij derden gebruiken, aan te passen.

Deze waardevolle suggestie wordt zeker weerhouden, alleen zal dit niet in dit KB geregeld worden. Er moet wel op gelet worden dat een wijziging inzake de verantwoordelijkheden van de erkende gebruiker geen specifieke afwijking invoert voor de schoonmaakbedrijven, zonder oog te hebben voor de problemen van de andere erkende gebruikers. Een brede consultatie van de stakeholders zal dus een eventuele wijziging op dit stuk moeten voorafgaan.

4. Advies inzake een strategie ter voorkoming van klimaatveranderingen na 2012.

Adviesvraag

De adviesvraag had betrekking op de toekomstige verplichtingen in het kader van het klimaatbeleid. De adviesvraag bestond uit twee delen: het emissie reductiepotentieel binnen België en een billijke verdeling van inspanningen op internationaal vlak.

Advies + opvolging

Dit advies had betrekking op het tweede deel van de adviesaanvraag. Het bevat een aantal belangrijke elementen, zoals bijvoorbeeld:

- het IPCC wordt bevestigd als wetenschappelijke referentie voor het klimaatbeleid;
- binnen het referentiekader van een beperking van de globale temperatuurstijging met 2°C moet het concentratieniveau van broeikasgassen in de atmosfeer onder 550 ppm CO₂ equivalent worden gehouden;
- het belang van een progressieve, gedifferentieerde globale participatie binnen een multi-etappe benadering;
- de aanbeveling om de alternatieve verdeling van de emissierechten per activiteitensector te bestuderen.

Dit advies werd als input gebruikt bij de Belgische standpuntbepaling omtrent de raadconclusies aangaande emissiereductiestrategieën van de Europese milieuraad van 20 december 2004. In grote lijnen kwam het uiteindelijke Belgische standpunt overeen met de inhoudelijke opmerkingen van het advies. Enkel wat betreft het advies van de noodzakelijk wereldwijde emissiereducties met 30 % t.o.v. 1990 om de temperatuurstijging te beperken tot 2 °C werd afgeweken en werd het meer voorzichtig standpunt aangenomen dat een emissiereductie 'by up to possibly 50% by 2050' nodig zou kunnen zijn. Als dusdanig faciliteerde het advies de standpuntbepaling binnen België tussen de verschillende overheden. Dit zal ook van pas komen bij de voorbereiding van de Lentetop van de Europese Raad van 2005 waar dit onderwerp ook op de agenda staat.

Ik betreur het dat de FRDO nog niet heeft kunnen antwoorden op het andere onderdeel van de adviesvraag aangaande het reductiepotentieel binnen België zelf. Ik ben hoopvol dat de werkzaamheden binnen de FRDO betreffende dit onderdeel constructief verder gezet kunnen worden opdat ze een input kunnen zijn voor de Belgische standpuntbepaling in de loop van 2005 voor onze eigen reductiedoelstelling voor de periode na 2012.

Tenslotte zal de aanbeveling om de alternatieve verdeling van de emissierechten per activiteitensector te bestuderen zeker opgenomen worden in het debat omtrent een eventuele herziening van de richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten in 2006.